

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО ФИЛОСОФИЯ

МОДУЛ 5 – ФИЛОСОФИЯ И ПОЛИТИКА

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА НА МОДУЛА

Тази програма описва обучението в модул „**Философия и политика**” като част от профилираната подготовка по философия в 12 клас. Формирането на идентичност като основна задача на младите хора в тази възраст се подпомага чрез изучаване и прилагане на знанията за *сферата на политическото, глобализма, идентичността и мултикултурализма* и чрез разкриване на *необходимите* взаимовръзки между личност и общност, които се проявяват в междуличностните и междудържавните взаимоотношения.

Учебното съдържание обхваща две **тематични области** – *Личност и политическо участие* и *Глобалност и отговорност*, които съответстват на ДОО по философия – профилирана подготовка.

Учебното съдържание е структурирано около **шест теми**. В първата тематична област **Личност и политическо участие** обучението започва с въведение в **сферата на политическото**, разкрива основните философско-политически теории за обществото и държавата, властта и гражданското. Надграждат се основни понятия като политика, власт, управление с което се цели учениците да придобият минимум „мисловни инструменти” за самостоятелно и групово изследване на проблемите от следващите тематични области. Темата „**Политически теории – либерализъм и комунизъм, либерализъм и консерватизъм**” представя различни модели на управление и политически теории, а темата „**Политическо участие**” дава възможност на учениците да разкриват социалното значение на политическите теории, да формират своите позиции на основата на демократични политически ценности.

Втората тематична област **Глобалност и отговорност** включва основни комплексни компетентности, които се изграждат в процеса на обучението по задължителна подготовка по философия и гражданско образование и ги надгражда. Тези компетентности са напълно преносими и приложими и в други съдържателни области. Те се въвеждат и упражняват в разнообразните дейности по **темите Глобализацията като процес, Проблемът за глобалната справедливост и Идентичност и интеркултурност**.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

Посоченият в началото приоритет на овладяването на знания, умения и отношения се проявява в съотношението между броя на часовете за нови знания и за практически дейности и упражнения и формите на оценяване. Така формулираните цели на обучението по модул 5 – философия и политика в XII клас изискват прилагането на интерактивни методи на преподаване и последователно възлагане на разнообразни групови задания.

Обучението по модул Философия и политика надгражда обучението по философия и Свят и личност (Гражданско образование) в УП за ЗП, основава се на ценността и авторитета на философската традиция и се ръководи от следните принципи:

- съгласуване с нуждите и интересите на ученика;
- диалогичност,
- интерактивност и интересубектност в образованието;
- развитие на ключови компетентности;
- партньорство;
- развитие на класа и училището като демократични общности.

Теми	Очаквани резултати	Основни понятия
------	--------------------	-----------------

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ

1.Тема: Личност и политическо участие		
1.1. Сфера на политическото	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните философски теории за обществото и държавата, властта и гражданското общество; • Умее да анализира политическата реалност в термините и понятията на дадена философска теория като разкрива предимствата и недостатъците на изгражданите от нея модели; • Формира критерии за оценка на определени политики и ги прилага за обосноваване на лична позиция към политически явления. 	политика, власт, управление, политическо действие
1.2. Политически теории – либерализъм и комунитаризъм,	<ul style="list-style-type: none"> • Познава алтернативни идеи и модели на политическо управление и исторически модели на властта (Аристотел – 6-те модела на управление; Лок, Маркс, Ролс); • Умее да разкрива връзката на политическите теории с морални ценности и социални 	модели на управление, политическа теория, социален интерес,

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

либерализъм и консерватизъм	интереси; • Формира своите позиции на основата на демократични политически ценности.	либерализъм, консерватизъм, комуитаризъм, демокрация
1.3. Политическо участие	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни характеристики на гражданското общество, функционирането на институциите и значението на политическото участие на гражданите; • Умее да разграничава политическо от гражданско участие в общественния живот • Умее да разграничава функциите на различните власти в демократичното общество и на основните политически институции; • Формулира и анализира актуални политически проблеми и да защитава своя позиция по тях; • Формира активна гражданска позиция и проявява готовност за политическо участие. 	гражданско общество, гражданско участие, разделение на властите, конфликт на интереси
2.Тема: Глобалност и отговорност		
2.1. Глобализацията като процес	<ul style="list-style-type: none"> • Познава същността на глобализацията като обективен процес и обуславящите го икономически, политически, културни и социални фактори; • Анализира влиянието на глобализацията и нейните фактори върху актуалната ситуация на личността, общността и националната държава • Осъзнава взаимовръзката между глобално и локално 	глобализация, глобални и локални кризи и конфликти, национална държава, „глобално село”
2.2. Проблемът за глобалната справедливост	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира аспекти на глобалната справедливост за решаването на основните проблеми на човечеството; • Умее да оценява военни и дипломатически намеси и техните политически и правни основания; • Осъзнава необходимостта от наднационални институции; • Формира критично отношение към ценностите и промените в глобален мащаб. 	глобални проблеми, глобална справедливост, демократични ценности
2.3. Идентичност и	• Познава алтернативни модели за интеркултурно взаимодействие.	култури и субкултури,

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

интеркултурност	<ul style="list-style-type: none"> Умее да анализира проблеми на интеркултурността в локален и глобален аспект. Осъзнава ценността на конструктивното участие в решаването на интеркултурни проблеми. 	културна идентичност, толерантност, мултикултурализъм
-----------------	---	---

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА

Годишен брой часове за изучаване на модула в XII клас - 31 часа

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	до 10 часа	до 30 %
За упражнения – дискусии, дебати, презентации	до 15 часа	До 50%
За презентирание на проекти	до 3 часа	До 10%
За контрол и оценка	до 3 часа	До 10%

ОЦЕНЯВАНЕ

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки от практически задания и работа в клас	50 %
Оценки от работа по проект	25%
Оценка на изходно ниво	25%

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Модулът Философия и политика надгражда знанията, отношенията и компетентностите, усвоени в часовете задължителната подготовка по Философията и Гражданско образование.

Четири от осемте ключови компетентности в Европейската референтна рамка на задължителни ключови компетентности за учене през целия живот – Умения за учене, Обществени и граждански компетентности, Инициативност и предприемчивост, Културна осъзнатост и творчество - се развиват оптимално чрез обучението по модул Философия и политика. Елементи на други три ключови компетентности - Общуване на роден език, Общуване на чужди езици, Дигитална компетентност (ИКТ) - се включват в комплексните *познавателни и функционални компетентности*. Развиването на тези ключови компетентности преминава през осъществяването на разнообразни конкретни дейности.

Таблица №1.

Дейности:

Дейности	ключови компетентности	междупредметни връзки
В класната стая		
Анализ на текстове на български и чужди езици (според профила на училището)	общуване на роден език общуване на чужди езици (според профила на училището)	Гражданско образование, история и цивилизация, чужди езици, география и икономика - умения за анализ на текст - посочване на примери от различни източници
Организиране на дискусии и дебати по обществено значими и важни за училищната общност проблеми	общуване на роден език обществени и граждански компетентности	български език/чужди езици - спазване на езиковата норма
Създаване на есе (философски аналитичен текст върху граждански и политически проблеми)	общуване на роден език обществени и граждански компетентности умения за учене културна осъзнатост и творчество	гражданско образование, история и цивилизация, чужди езици, география и икономика
Анализ на казус от политически и	общуване на роден език	природни науки, история, ИТ, география и икономика

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

граждански характер	обществени и граждански компетентности културна осъзнатост и творчество	
Изготвяне на публични презентации на индивидуални и групови изследователски задачи в контекста на идентичност и интеркултурност	общуване на роден и чужд език дигитална компетентност (ИКТ) инициативност и предприемчивост умения за учене културна осъзнатост и творчество	- спазване на езиковите норми при изложението - използване на ИКТ при търсене на информация и оформяне на презентации - планиране и осъществяване на индивидуални и групови изследователски задачи, работа в екип
Разработване на изследователски или социален проект	обществени и граждански компетентности инициативност и предприемчивост дигитална компетентност (ИКТ) умение за учене	Свят и личност (Гражданско образование)
Извън класната стая		
Самостоятелни или групови проучвания в интернет по теми от програмата	общуване на роден и чужд език умения за учене дигитална компетентност (ИКТ) обществени и граждански компетентности	- търсене и критична оценка на информация в интернет (на роден или чужди езици)
Посещение на различни институции (консултантски центрове, НПО)	общуване на роден и чужд език умения за учене инициативност и предприемчивост обществени и граждански компетентности	Технологии и предприемачество
Създаване, поддържане и участие във виртуални диалогични пространства (блогове/уикита, форуми и др.)	общуване на роден и чужд език умения за учене дигитална компетентност обществени и граждански компетентности	критично и аргументирано заявяване на лична позиция активно използване на ИТ за публикуване в интернет